

नामांक

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--

No. of Questions – 22

P-95-Sanskritam-I

No. of Printed Pages – 7

प्रवेशिका परीक्षा, 2024
PRAVESHIKA EXAMINATION, 2024

संस्कृतम्
(प्रथम प्रश्नपत्रम्)

समय : 3:15 (सपादहोरात्रयम्)

पूर्णांक : 80

परीक्षार्थिभ्यः सामान्यनिर्देशाः

- (1) परीक्षार्थिभिः सर्वप्रथमं स्वप्रश्नपत्रोपरि नामाङ्कः अनिवार्यतः लेख्याः ।
- (2) सर्वे प्रश्नाः अनिवार्याः ।
- (3) प्रत्येकं प्रश्नस्योत्तरम् उत्तरपुस्तिकायामेव लेख्यम् ।
- (4) प्रत्येकं प्रश्नभागस्य उत्तरं क्रमानुसारमेकत्रैव लेखितव्यम् ।

1. वस्तुनिष्ठप्रश्नाः - 15 × 1 = 15
- (i) वर्णानामभावो संज्ञः स्यात् - 1
- (अ) विभक्तिः (ब) अवसानम्
(स) दीर्घः (द) वृद्धिः
- (ii) रामान् इत्यत्र सस्य नकारः केन सूत्रेण भवति ? 1
- (अ) तस्माच्छसो नः पुंसि (ब) डेर्यः
(स) सर्वनाम्नः स्मै (द) सुपि च
- (iii) हे रमे ! इत्यत्र एकारः केन सूत्रेण भवति ? 1
- (अ) सम्बुद्धौ च (ब) औङ् आपः
(स) आङ्चापः (द) एङ् ह्रस्वात् सम्बुद्धेः
- (iv) “मत्याः” इत्यत्र प्रत्ययोऽस्ति - 1
- (अ) डि (ब) भिस्
(स) डस् (द) डे
- (v) “जशसोः शिः” सूत्रेण भवति - 1
- (अ) अमादेशः (ब) नुमादेशः
(स) शि (द) अनङ् आदेशः

- (vi) “तुराषाद्” इत्यत्र हकारस्य ढकारः भवति – 1
- (अ) चोकुः (ब) सौ च
(स) दादेर्धातोर्घः (द) हो ढः
- (vii) ‘मघवान्’ इत्यत्र नकारस्य अन्तादेशो भवति – 1
- (अ) इयङ् (ब) कृ
(स) लृ (द) तृ
- (viii) “अपोभिः” इत्यनेन भवति – 1
- (अ) दस्य यः (ब) हस्य घः
(स) पस्य तः (द) पस्य भः
- (ix) नहः स्थाने धकारः केन सूत्रेण भवति ? 1
- (अ) न मु ने (ब) नहो धः
(स) सहस्य सध्निः (द) नशेर्वा
- (x) ‘तुदन्ती’ इत्यत्र नुमागमो भवति । 1
- (अ) आच्छीनद्योर्नुम्
(ब) वानपुंसकस्य
(स) शश्यनोर्नित्यम्
(द) स्वमोर्नपुंसकात्

- (xi) “वयसि प्रथमे” इत्यनेन भवति – 1
- (अ) डीप् (ब) डीष्
(स) डीन् (द) टाप्
- (xii) ‘नक्तम्’ इत्यस्यार्थो भवति – 1
- (अ) दिवसः (ब) रात्रि
(स) नित्यम् (द) समीपः
- (xiii) “अव्ययीभावश्च” इति सूत्रेण भवति – 1
- (अ) सुब्लुकि (ब) अव्ययसंज्ञा
(स) भावसंज्ञा (द) प्रातिपदिकसंज्ञा
- (xiv) “विसृपः” इत्यत्र अव्ययसंज्ञा सूत्रेण भवति – 1
- (अ) क्त्वातोसुन्कसुनः (ब) कृन्मेजन्तः
(स) अव्ययादाप्सुपः (द) उगितश्च
- (xv) गम् धातोः लृट्लकार मध्यमपुरुष-द्विवचनरूपमस्ति – 1
- (अ) गमिष्यति (ब) गमिष्यतः
(स) गमिष्यथः (द) गमिष्यावः

2. रिक्तस्थानानि पूर्यत – 7 × 1 = 7
- (i) नहि वृति वृषि _____ क्वौ । 1
- (ii) _____ बहुव्रीहौ । 1
- (iii) ह्रस्वो नपुंसके _____ । 1
- (iv) भविता, _____, भवितारः । 1
- (v) भवान् _____ विद्यालयं गमिष्यति । 1
- (vi) इन्द्रवरुणभवशर्वरुद्रमृड _____ आनुक् । 1
- (vii) रामः श्वः लेखं _____ । (लिख्) 1
3. अतिलघूत्तरात्मकप्रश्नाः – 10 × 1 = 10
- (i) “अचोष्णिति” इति सूत्रेण किं भवति ? 1
- (ii) “शष्प्यनोर्नित्यम्” इति सूत्रेण किं भवति ? 1
- (iii) अदङ्ङतरादिभ्यः पञ्चभ्यः स्वमोः स्थाने कः आदेशः भवति ? 1
- (iv) “ङिति ह्रस्वश्च” इति सूत्रस्य किं कार्यम् ? 1
- (v) चोःकुः इति सूत्रेण किं भवति ? 1
- (vi) “दीव्यन्ती” इत्यत्र नुमागमः केन सूत्रेण भवति ? 1
- (vii) “अद्भिः” इत्यत्र कः प्रत्ययः ? 1
- (viii) “कुरुः” इत्यत्र केन सूत्रेण ऊङ्प्रत्ययः भवति ? 1
- (ix) “सहसा” अव्ययस्य अर्थं विलिख्य वाक्यप्रयोगं कुरुता । 1
- (x) “स्वस्ति” इति अव्ययस्य अर्थं विलिख्य वाक्यप्रयोगं कुरुता । 1

लघूत्तरात्मकप्रश्नाः -

12 × 2 = 24

4.	“सर्वनाम्नः स्याद्द्रस्वश्च” इति सूत्रस्य सोदाहरणमर्थो लेख्यः ।	2
5.	“नेयडुवड्स्थानावस्त्री” इति सूत्रस्य सोदाहरणमर्थो लेख्यः ।	2
6.	“ज्ञानम्” इत्यस्य ससूत्रं सिद्धिः कार्या ।	2
7.	“प्ररि” इति रूपं साधयत ।	2
8.	“यत्र-तत्र” “यथा-तथा” युग्मद्वयस्य एकैकं वाक्यं लिखत ।	2
9.	“चतस्रः” इति रूपं साधयत ।	2
10.	“वाक्षुः” इति रूपं साधयत ।	2
11.	“ददन्ति” इति रूपं साधयत ।	2
12.	“अहन्” इति सूत्रस्य सोदाहरणमर्थो लेखनीयः ।	2
13.	अधोलिखित-पदसहायतया वाक्यनिर्माणं कुरुत ।
(अ) अपि (ब) सह	1 + 1 = 2
14.	अधोलिखित-पदसहायतया प्रश्ननिर्माणं कुरुत ।
(अ) कति (ब) कुत्र	1 + 1 = 2
15.	9.45, 10.15 इति समयसूचकं संस्कृतेन लिखत ।	1 + 1 = 2

खण्ड: - स

दीर्घोत्तरात्मका: प्रश्ना: -

4 × 3 = 12

16. अधोलिखितेषु कौचिद् द्वौ प्रयोगौ साधनीयौ ।
रामाः, विश्वपः, हरिः, क्रोष्टुः

1½ + 1½ = 3

17. अधोलिखितेषु कौचिद् द्वौ प्रयोगौ साधनीयौ ।
विश्वौहः, चतुर्णाम्, मघोनः, परिव्राट्

1½ + 1½ = 3

18. अधोलिखितेषु सूत्रेषु कयोश्चिद् द्वयोः सोदाहरणमर्थो लेख्यः ।

1½ + 1½ = 3

अजाद्यतटाप्, वोतो गुणवचनात्, पुंयोगादाख्यानाम्, क्रीतात्करणपूर्वात्

19. भूधातोः विधिलिङ्लकारस्य रूपाणि लिखत ।

3

अथवा

सेव् धातोः लोट्लकारस्य रूपाणि लिखत ।

खण्ड: - द

3 × 4 = 12

20. निम्नलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः सिद्धिर्विधेया ।
रामाय, हरिणा, सखा, नरः

2 × 2 = 4

21. निम्नलिखितेषु कयोश्चिद् द्वयोः सिद्धिर्विधेया ।
धीमान्, इमौ, अस्माकम्, यूनः

2 × 2 = 4

22. अधोलिखितेषु कौचिद् द्वौ प्रयोगौ साधनीयौ ।
नर्तकी, पचन्ती, गार्ग्यायणी, मनुषी

2 × 2 = 4

DO NOT WRITE ANYTHING HERE